

» RAPPOR

Utredning gällande att stänga eller inte stänga Alsjöskolan och Jäderfors skola

Sammanfattning

Grundskolan i Sandvikens kommun står inför stora pedagogiska och ekonomiska utmaningar utifrån minskat elevunderlag.

Då det är stora svårigheter att nå en budget i balans på små skolor och att detta också påverkar de större skolorna, som behöver bidra till de mindre, har en utredning initierats vars syfte är att visa på konsekvenserna av att stänga respektive att inte stänga Alsjöskolan och Jäderfors skola.

Utredningen visar att eleverna som går på Alsjöskolan respektive Jäderfors skola ryms i befintliga lokaler på Kungsgårdens skola och på Gullhedsskolan. Vissa år kommer två paralleller att krävas men på sikt är bedömningen att det blir totalt en klass per årskurs och skola. Med ett större upptagningsområde ökar möjligheterna för Kungsgårdens skola och Gullhedsskolan att bevara sin bärkraft.

Det ses heller inga hinder under perspektiven trygghet, studiero och måluppfyllelse, då ingen av de berörda skolorna sticker ut inom något område.

Innehåll

1. Inledning och/eller bakgrund	4
2. Uppdrag och syfte.....	5
3. Beskrivning av nuläge	6
3.1 Jäderfors skola	7
3.2 Alsjöskolan.....	15
4. Analys och tolkning	23
5. Slutsatser och rekommendationer	24
Bilagor	25
Bilaga 1 – Barnkonsekvensanalys	25

1. Inledning och/eller bakgrund

Inför kommande läsår står skolan i Sandvikens kommun inför stora ekonomiska utmaningar, vilket i sin tur skapar pedagogiska och organisatoriska utmaningar.

Frågan om att bibehålla eller stänga de små skolorna Jäderfors skola och Alsjöskolan har blivit alltmer aktuell utifrån ett sjunkande barnantal. Kunsksnämnden har därför initierat en utredning vars syfte är att, ur skolperspektiv, visa på konsekvenserna av att stänga respektive att inte stänga Jäderfors skola och Alsjöskolan. Det är svårt att nå en budget i balans på dessa och detta påverkar de större skolorna som behöver bidra till de mindre.

De små enheterna är även sårbara ur andra perspektiv som rekrytering och hantering av tillfällig frånvaro bland personalen liksom att få personalen att räckta till för alla uppdrag. Denna utredning syftar därför till att belysa de ekonomiska och pedagogiska svårigheter som dessa, kommunens minsta skolor, möter och att undersöka konsekvenserna av att inte behålla dem, respektive att behålla dem. Utredningen ska innehålla en barnkonsekvensanalys och förslag till beslut samt skickas på remiss till kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder.

Genom att belysa och analysera de utmaningar dessa skolor står inför är målet att kunna skapa ett underlag för beslut som leder till att en inkluderande och effektiv utbildningsmiljö främjas för alla elever i kommundelen och hela Sandvikens kommun.

2. Uppdrag och syfte

Utdrag ur Kunskapsnämndens protokoll 19 mars 2024:

Kunskapsförvaltningen ska utreda framtiden för Jäderfors skola respektive Alsjöskolan.

Utredningen ska, utifrån ett skolperspektiv, undersöka konsekvenserna av att stänga Jäderfors skola samt konsekvenserna av att hålla den öppen.

Utredningen ska, utifrån ett skolperspektiv, undersöka konsekvenserna av att stänga Alsjöskolan samt konsekvenserna av att hålla den öppen.

Utredningen ska inkludera fakta kring enheterna såsom elevunderlag, personal, ekonomi, elevprognoser etc.

Utredningen ska innehålla förslag på alternativ för elevernas fortsatta utbildning.

Utredningen ska också inkludera en barnkonsekvensanalys.

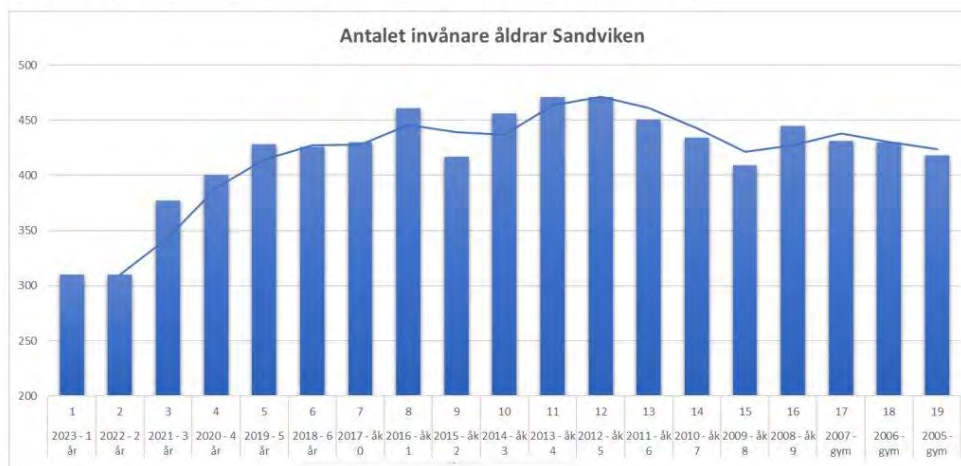
Utredningen ska skickas till kommunstyrelsen och berörda nämnder på remiss.

Utredningen ska mynna ut i en rapport och förslag till beslut gällande skolorna senast på nämndsammanträde i augusti 2024.

3. Beskrivning av nuläge

Som ovan beskrivits står skolan i Sandvikens kommun inför ett allvarligt läge både ekonomiskt, organisatoriskt och pedagogiskt. År 2023 föddes drygt 300 barn, att jämföra med 2013 då siffran låg över 450.

Barn och elever i olika åldrar skrivna i Sandvikens kommun är enligt nedanstående:

Statistikdatum: 240115

Gröna fält= Kommundelarna

Vita fält = Centrala Sandviken

Totalt antal folkbokförda barn födda 2018-2023 indelat per område.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt antal barn i området 2018-2023
Björksåtra	77	67	61	53	44	51	353
Hammarby	2	5	10	10	3	7	37
Jernvallen	32	36	36	30	34	29	197
Jäderfors	6	10	7	7	4	8	42
Järbo	15	29	21	31	18	22	136
Kungsgården	22	12	14	15	10	14	87
Murgården	63	90	70	67	53	60	403
Norrsåtra	30	29	36	36	24	21	176
Storvik	37	31	26	27	24	23	168
Såtra	22	18	13	16	16	14	99
Vallhov	42	35	29	23	24	20	173
Västanbyn	37	33	41	25	23	18	177
Årsunda	19	21	13	24	17	12	106
Åshammar	7	5	12	5	9	7	45
Österfämebo	14	5	8	8	6	6	47
Totalt	425	426	397	377	309	312	2246
Födda centrala Sandviken	303	308	286	250	218	213	1578
Födda i kommundelar	122	118	111	127	91	99	668

Det minskande elevunderlaget blir särskilt tydligt på små enheter där det redan är en liten personalstyrka. Den oro som finns kopplad till skillnaderna i förutsättningar mellan små och stora enheter blir än mer framträdande. Den diskuteras kontinuerligt inom Kunskapsförvaltningen och lyfts fram i olika forum, som på dialogdagar och vid verksamhetsbesök i Kunskapsnämnden. Den största utmaningen är att den lagstyrda likvärdigheten inte alltid kan garanteras vid de små skolorna. Orsakerna till detta är bland andra att:

- Det är problematiskt att rekrytera behörig personal som stannar under en längre period, vilket gäller både lärare, skolledare och elevhälsans personal.

- Det finns en sårbarhet då personal är tillfälligt frånvarande eftersom det är få personer att omfördela, vilket innebär att elevernas rätt till en undervisning med god kvalitet inte alltid kan garanteras.
- Det är svårt att tillgodose elevers behov av särskilt stöd på mindre enheter utifrån rekryteringsförutsättningar och ekonomi.

Dessutom är det så att det ur elevperspektiv kan bli svårt att hitta kamrater bland ett litet fåtal elever i såväl klass som på hela skolan totalt. Med färre elever kan det också vara svårt att skapa en mångfaldig social miljö, vilket kan påverka socialiseringen och samarbetet mellan elever.

Mot den bakgrunden har Kunskapsnämnden givit Kunskapsförvaltningen i uppdrag att utreda framtiden för Jäderfors skola respektive Alsjöskolan.

Föreliggande utredning har genomförts av tjänstepersoner på Kunskapskontoret med stöd från Tekniska kontoret och Servicekontoret.

3.1 Jäderfors skola

Jäderfors skola, som är en f-3-skola, är belägen i Jäderfors, som ligger sju kilometer från Sandviken och åtta kilometer från Gullhedskolan i Järbo. Restiden med kollektivtrafik från Jäderfors till Gullhedskolan är cirka 15 minuter. I Jäderfors bor 2024 drygt 300 personer.

Elevprognos Jäderfors skola och fritidshem

Tabellen nedan visar antalet födda barn inom Jäderfors skolas upptagningsområde.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jäderfors	6	10	7	7	4	8

Nedanstående tabell visar prognostiserat elevantal på Jäderfors skola och fritidshem. Beräknat antal fritidshemsbarn bygger på antagandet att samma andel är i behov av fritidshem fortsättningsvis som är det innevarande läsår.

En eventuell stängning av skolan kommer att ske tidigast läsåret 2025/2026.

	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30
f-klass	4	6	10	7	7	4	8
1	9	4	6	10	7	7	4
2	9	9	4	6	10	7	7
3	6	9	9	4	6	10	7
Summa	28	28	29	27	30	28	26
Andel med fritidsplats	22/28=80%						
Beräknat antal elever m behov av fritidsplats		22	23	22	24	22	21

Föreslagen placeringsskola

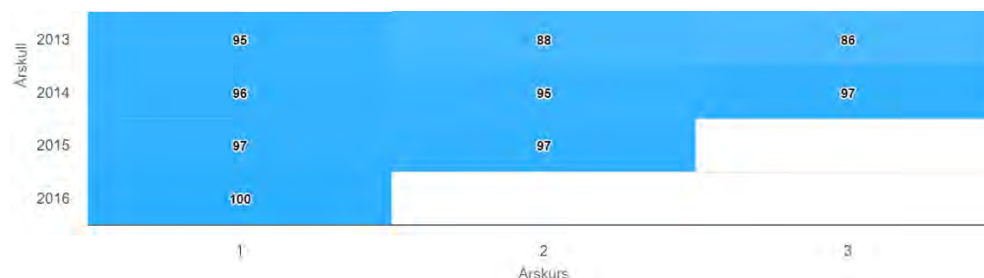
Gullhedsskolan i Järbo föreslås som placeringsskola för eleverna i Jäderfors skolas upptagningsområde. Skolan är en f-6 skola och har i dagsläget 203 elever. Årskurserna fyra till sex från Jäderfors finns redan på Gullhedsskolan, som har utrymme även för f-klass till årskurs tre från Jäderfors.

Måluppfyllelse Jäderfors skola och Gullhedsskolan

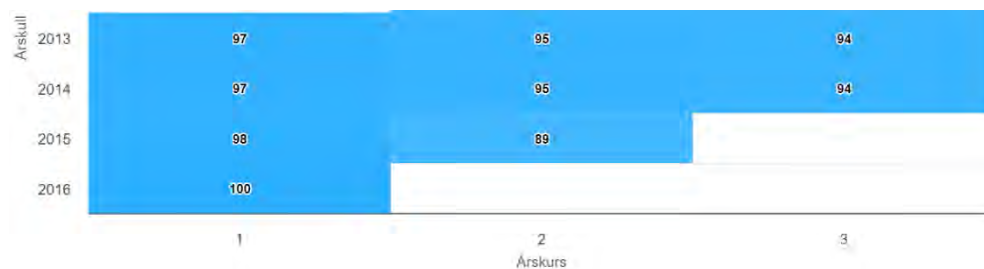
Nedanstående diagram visar andelen elever med godtagbara eller bättre kunskaper, redovisade efter årskurs (vågrätt) och årskull/födelseår (lodrätt).

Det är inga signifikanta skillnader i måluppfyllelse mellan de aktuella skolorna.

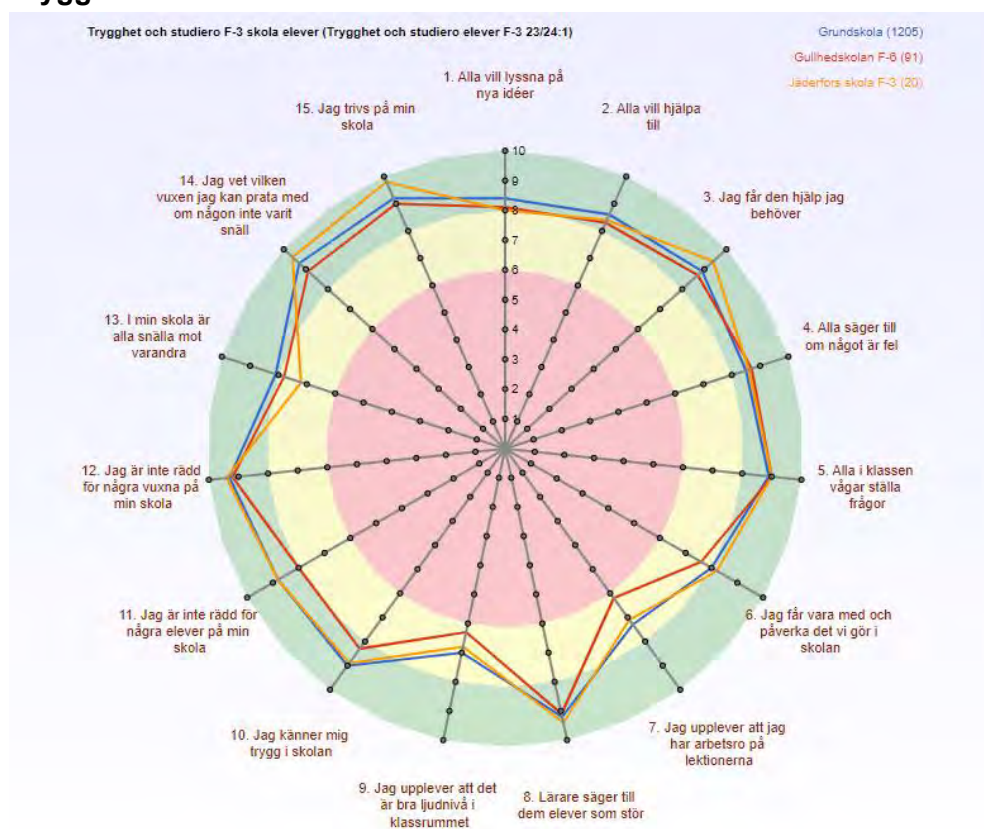
Jäderfors skola

Gullhedsskolan

Trygghet och studiero Jäderfors skola och Gullhedsskolan

Av ovanstående framgår att det behövs insatser för att förbättra studieron på samtliga skolor i kommunen, så även på Gullhedsskolan och Jäderfors skola. Värt att notera är att eleverna på Jäderfors skola känner sig tryggare än eleverna på Gullhedsskolan men båda når målvärdet åtta samtidigt som Jäderförelverna i lägre grad än Gullhedseleverna anser att alla är snälla mot varandra.

Kommentarer från Jäderförelver åk 4 som går på Gullhedsskolan

Eleverna i årkurs 4 från Jäderfors, som nu går på Gullhedsskolan fick följande frågor:

- Hur det har känts att byta skola?
- Är det något som är bra och mindre bra?

- Är det något de önskar var annorlunda?
- Blev det som de hade tänkt sig med att byta skola från Jäderfors skola till Gullhedsskolan.

Majoriteten av eleverna upplever att har känts bra och varit bra att byta från Jäderfors skola till Gullhedsskolan. Gullhedsskolan en större skola och eleverna tycker det är bättre. De upplever att skolområdet och miljön i skolan är bra.

En elev i årskurs 4 uttrycker att det är lite långt till skolan men att över lag har det varit bra att byta skola. Några upplever att skolan i Jäderfors var mindre och allt var på samma ställe. På så sätt har det varit jobbigt att ta sig till de olika lektionerna på Gullhedsskolan.

Många kände sig nervösa för att byta skola och tänkte att de inte skulle få behålla sina vänner från Jäderfors. Tack vare att de var flera som bytte till samma skola har det ändå känts tryggt. Ingen uttrycker att det har varit svårt att hitta kompisar. Många elever har placerats i samma klass på Gullhedsskolan.

Eleverna beskriver att det finns både för- och nackdelar med Gullhedsskolans skolgård, liksom det gjorde med skolgården i Jäderfors.

Sammanfattningsvis upplever eleverna att det har varit bra att byta skola till Gullhedsskolan och att de är nöjda med den skolan.

Eleveprognos på föreslagen placeringsskola

3.1.1.1 Skola och fritidshem

Av nedanstående tabell framgår elevunderlaget för såväl Jäderfors skola som för Gullhedsskolan utifrån antal födda barn per år inom respektive upptagningsområde.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jäderfors	6	10	7	7	4	8
Järbo	15	29	21	31	18	22

Av tabellen framgår att det vissa år är få barn födda även i Gullhedsskolans upptagningsområde och att en sammanslagning är genomförbar.

Gullhedsskolan har tidigare varit tvåparallellig och har möjlighet att organisera för att vissa år ha två paralleller och vissa år en. En utökning av antalet elever på Gullhedsskolan främjar likvärdigheten, gör att de pedagogiska förutsättningarna förbättras och att resursanvändningen kan optimeras.

3.1.1.2 Eleveprognos Gullhedsskolan efter en sammanslagning

Alla vårdnadshavare kommer sannolikt inte att ha behov av fritidsplats för sina barn, i synnerhet inte i de äldre åldrarna. Därför har ett antagande gjorts att samma andel, 50%, kommer att ha fritidsplats fortsättningsvis som har det innevarande läsår.

Årskurs	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30
f-klass	25	15	39	28	38	22	30
1	26	25	21	39	28	38	22
2	27	26	29	21	39	28	38
3	25	27	35	29	21	39	28
4	38	31	36	36	29	21	39
5	37	38	31	35	36	29	21
6	25	37	38	31	35	36	29
Summa	203	199	229	219	226	213	207
Andel m fritidsplats	116/231=50% Jäderfors+ Gullhed	99 Gull- hed					
Beräknat antal elever m behov av fritidsplats			115	110	113	107	104

Samtliga elever på Gullhedskolan föreslås även fortsättningsvis gå högstadiet på Norrsätraskolan.

Det fria skolvalet gäller dock samtliga elever på samtliga skolor. Det är därför möjligt för vårdnadshavare att i stället välja en annan skola, kommunal eller fristående. Skolskjuts utgår dock endast till placeringsskolan, i det här fallet Gullhedskolan.

Rätten till skolskjuts gäller för elever som går i den skola som kommunen skulle ha placerat dem i om deras vårdnadshavare inte hade gjort ett aktivt val av skola. Elever som väljer att gå i en annan skola än den skola där kommunen annars skulle ha placerat dem har inte rätt till skolskjuts. Om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen dock anordna skolskjuts även för de eleverna. Detsamma gäller för elever som väljer att gå i en annan kommuns skola. Enligt en dom från Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) innebär begreppet ”ekonomiska svårigheter” att hemkommunen är skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts för en elev som valt en annan skola än den skola kommunen anvisat om det kan ske utan merkostnader för kommunen. I det här fallet kan det innebära rätt till busskort även om man väljer en skola i centrala Sandviken.

Källor: 9 kapitlet 15 b §, 10 kapitlet 32 § och 11 kapitlet 31 § skollagen, HFD 2013 referat 77 och HFD 2023 referat 16 samt proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 380-381.

Det är cirka åtta kilometer mellan Jäderfors och Järbo. Utredarna bedömer att vårdnadshavare i Jäderfors som arbetar i Sandviken eller Gävle kan komma att välja en skola i centrala Sandviken för att inte behöva åka åt motsatt håll för att lämna och hämta sina barn på fritidshemmet. Men de synpunkter som kommit in kring önskemålet att gå på mindre skolor talar för att alternativet Gullhedskolan är att föredra för vårdnadshavare i Jäderfors.

Kostnad skolskjutsar

I det fall det fattas beslut om att stänga Jäderfors skola kommer samtliga elever som nu går på Jäderfors skola att vara berättigade till skolskjuts till Gullhedsskolan i Järbo. Till skolan kommer de att kunna åka kollektivtrafik till en kostnad som, för närvarande, uppgår till 14 222:-/år och elev.

Elever som har långt till busshållplats behöver åka med upphandlad trafik till/från densamma.

Avstånd till skola eller busshållplats för kollektivtrafik som berättigar till skolskjuts:

f-3 – 2 km

4-6 – 3km

7-9 – 5 km

Kostnaden för hemresorna beror på huruvida eleverna kan åka med kollektivtrafik eller om det krävs upphandlad trafik. För kollektivtrafik uppkommer ingen ytterligare kostnad.

Den ökande kostnaden för skolskjutsar beräknas till 653 000 kronor per år uttryckt i 2025 års prisläge.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys har genomförts under andra halvan av vårterminen 2024. Den har följt samma mönster som den barnkonsekvensanalys som genomfördes inför förändringen mellan Västanbyns skola och Murgårdsskolan. Den har prövats och godkänts av förvaltningsrätten.

Analysen har genomförts bland elever i f-klass till årskurs tre. Ordinarie lärare har, utifrån en given mall, fört dialog med eleverna för att det skulle vara kända personer och en trygg miljö. Lärarna ger lite olika bilder. Några elevgrupper var engagerade och diskuterade skolans framtid medan andra inte riktigt kunde ta in frågans omfattning.

Barnkonsekvensanalys, se bilaga 1.

Personal

I dagsläget finns följande tjänster på Jäderfors skola:

1,45 fritidslärare, 2,55 grundskollärare, 0,30 skolledare och 0,20 speciallärare. Totalt 4,50 tjänster.

Behörighetsgraden bland lärarna låg i mars 2024 på 60%.

Lönekostnaderna på Jäderfors skola uppgår till cirka 2 945 000 kronor per år uttryckt i 2025 års priser. Med en flytt av eleverna till Gullhedsskolan bedöms personalkostnaderna minska med cirka 436 000 kronor det första året.

Lärarna företräds i utredningen av sin fackliga organisation.

Lokalerna på Jäderfors skola är i stort behov av en genomgripande renovering inom fem år.

Av nedanstående tabeller framgår vad som behöver åtgärdas

Åtgärder inom 5 år	Kostnad (kr)	
Byte av yttertak	1 300 000	
Byte av ytterdörr	100 000	
Fasad	600 000	
Fönsterbyte	1 200 000	
Ventilation inklusive styr	850 000	
Larm o passage	300 000	
Belysning	300 000	
Invändiga ytskikt och golv	1 500 000	(mindre omfattning)
Kök och vitvaror	700 000	
WC-porslin mm	300 000	
Summa:	7 150 000	

Ytterligare åtgärder för att göra skolan tillgänglig samt bygga bort genomgång av köket	Kostnad (kr)
2 plattformshissar	500 000
Utbyggnad av idrott, omklädning, entré och kök ca 150 m ²	3 500 000
Summa:	4 000 000
Totalt Jäderfors:	11 150 000

Med ett påslag för eventuella oförutsedda utgifter på 25%, vilket ses som en normal beräkning, blir kostnaden utifrån en grov uppskattning av Tekniska kontoret 14 000 000 kronor.

Exklusive påslaget för oförutsedda utgifter beräknar Tekniska kontoret att Kunskapsförvaltningen får en ökning av hyran för Jäderfors skola med cirka 860 000 kronor per år.

Här nedan redovisas årliga driftkostnader för Jäderfors skola uttryckt i en uppskattning av 2025 års prisläge.

Område	Kostnad (kr)	Kommentar
Lokalkostnader	867 000	Enl underlag från Tekniska kontoret
Städkostnader	184 000	Enligt underlag från Servicekont
Serveringskostnader måltider	98 000	
Vaktmästartjänster	22 000	
Varutransporter	12 000	Distribution råvaror
Tillsynsavgifter	4 000	Hälsoskyddstillsynsavgift VGS
Övriga reparationskostnader	10 000	Övrigt
Summa	1 197 000	

Summering Jäderfors skola

Kostnader Jäderfors skola	2025 - behålla Jäderfors skola	2025 - placerings-skola Gullhedsskolan	Differens	Kommentar
Kommentar: Bedömning gjord utifrån 2025 års priser				
Kr per år				
Pedagogisk verksamhet (lärare, fritids, stöd, skolledning)	2 945 000	2 509 000	436 000	Minskning personal.
Måltider	301 000	301 000	0	Bedöms inte förändras.
IT-kostnader	99 000	99 000	0	Bedöms inte förändras.
Läromedel, övrigt	135 000	135 000	0	Bedöms inte förändras.
Lokaler etc	1 197 000	0	1 197 000	Uppsägning lokal etc.
Skolskjuts		653 000	-653 000	Bedömning ökat skolskjutsbehov.
Totalt 1	4 677 000	3 624 000	980 000	
Kostnad framtida investeringsbehov lokaler	860 000	0	860 000	Enligt tekniskas bedömning inom fem år.

Totalt 2	5 445 000	3 624 000	1 840 000	

En stängning av Jäderfors skola beräknas minska kostnaderna med 1 840 000 kronor uttryckt i 2025 års prisläge. En beräknad uppräknings från 2024 års prisläge är gjord med 2 %. En årlig kostnadsökning med 860 000 kronor för framtida investeringsbehov av lokalerna är medräknad.

3.2 Alsjöskolan

Alsjöskolan, som är en f-3 skola, är belägen i Åshammar, som ligger cirka 15 kilometer nordväst om Sandviken. Det är cirka sex kilometer från Alsjöskolan till Kungsgårdens skola. Restiden med kollektivtrafik varierar mellan 11 och 20 minuter. Folkmängden i Åshammar uppgår 2024 till cirka 530 personer.

Elevprognos Alsjöskolan och dess fritidshem

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Åshammar	7	5	12	5	9	7

Tabellen ovan visar antalet födda barn inom Alsjöskolans upptagningsområde.

Nedanstående tabell visar prognostiserat elevantal på Alsjöskolan och dess fritidshem. En eventuell stängning av skolan kommer att ske tidigast inför läsåret 2025/2026.

Årskurs	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30
f-klass	6	7	5	12	5	9	7
1	11	6	7	5	12	5	9
2	9	11	6	7	5	12	5
3	9	9	11	6	7	5	12
Summa	35	33	29	30	29	31	33
Andel med fritidshemsplats	33/35= 94%						
Beräknat antal elever m behov av fritidsplats		31	27	28	27	29	31

Föreslagen placeringsskola

Kungsgårdens skola föreslås som placeringsskola för eleverna i Alsjöskolans upptagningsområde. Det är cirka sex kilometer mellan Åshammar och Kungsgården. Mot bakgrund av ett vikande antal elever även i Kungsgården ses inga problem med att inlemma Alsjöskolans elever där. Det skulle då uppstå en tydlig organisation där elever boende i Åshammar och Kungsgården går tillsammans på Kungsgårdens skola från f-klass till och med årskurs fem för att sedan gå årskurs sex till nio på Hedängskolan i Storvik. Från och med läsåret 2024/2025 har rektor beslutat om en

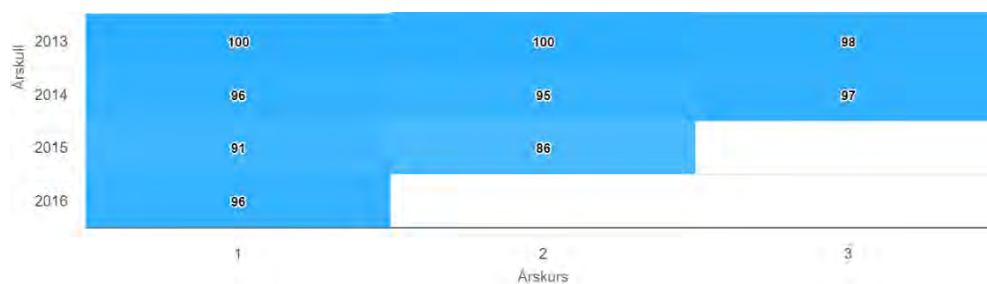
organisation där årskurs sex på Hedängskolan tillhör högstadiet. Det förstärker tydligheten i organisationen för elever från Kungsgården och Åshammar.

Måluppfyllelse Alsjöskolan och Kungsgårdens skola

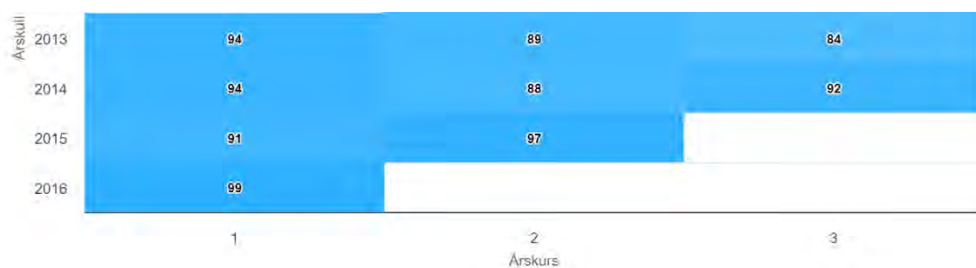
Nedanstående diagram visar andelen elever med godtagbara eller bättre kunskaper, redovisade efter årskurs(vågrätt)och årskull/födelseår(lodrätt).

Det är inga signifikanta skillnader i måluppfyllelse mellan de aktuella skolorna.

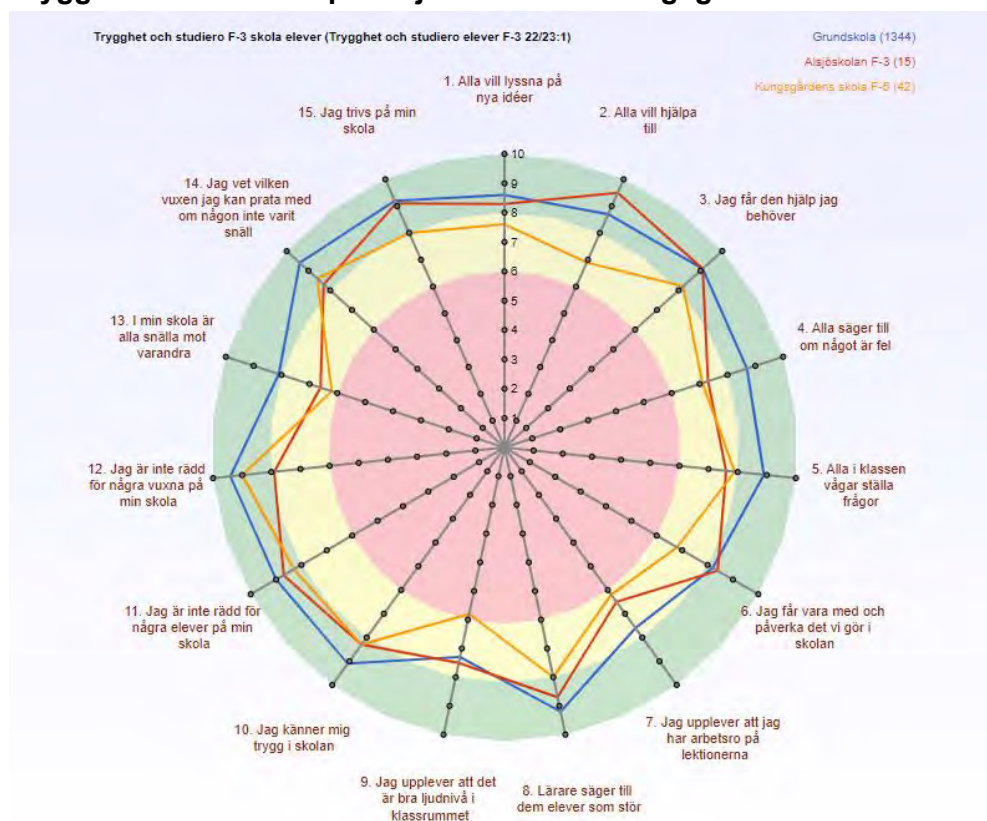
Alsjöskolan

Kungsgårdens skola

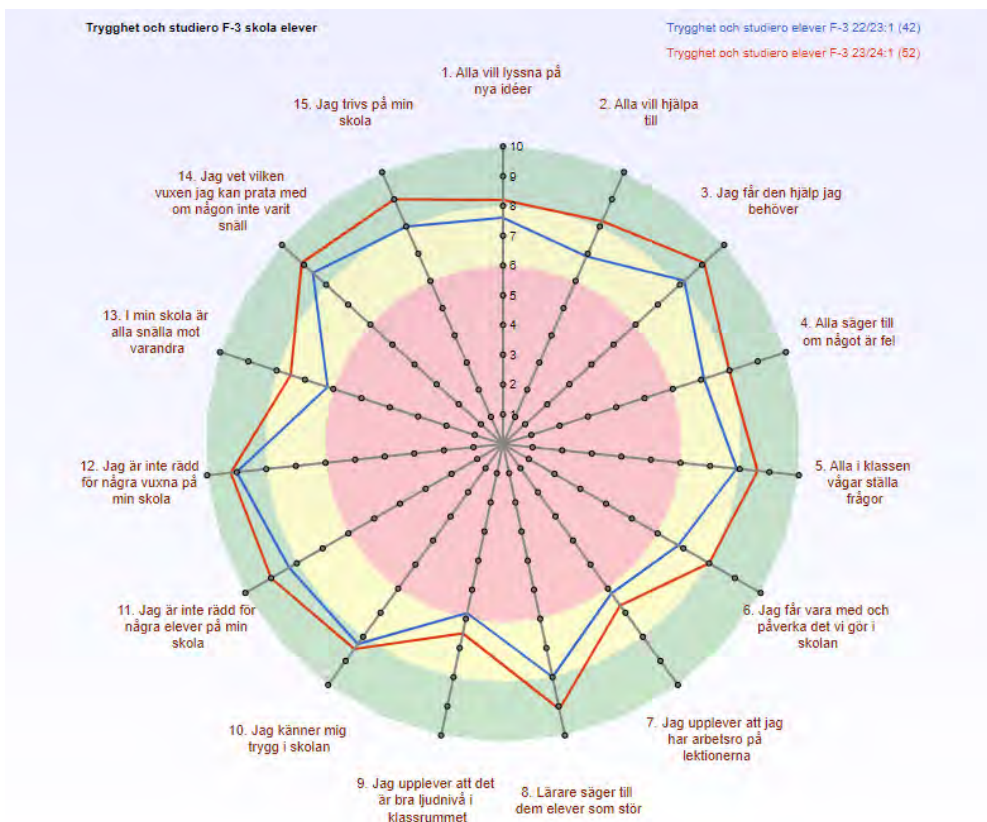
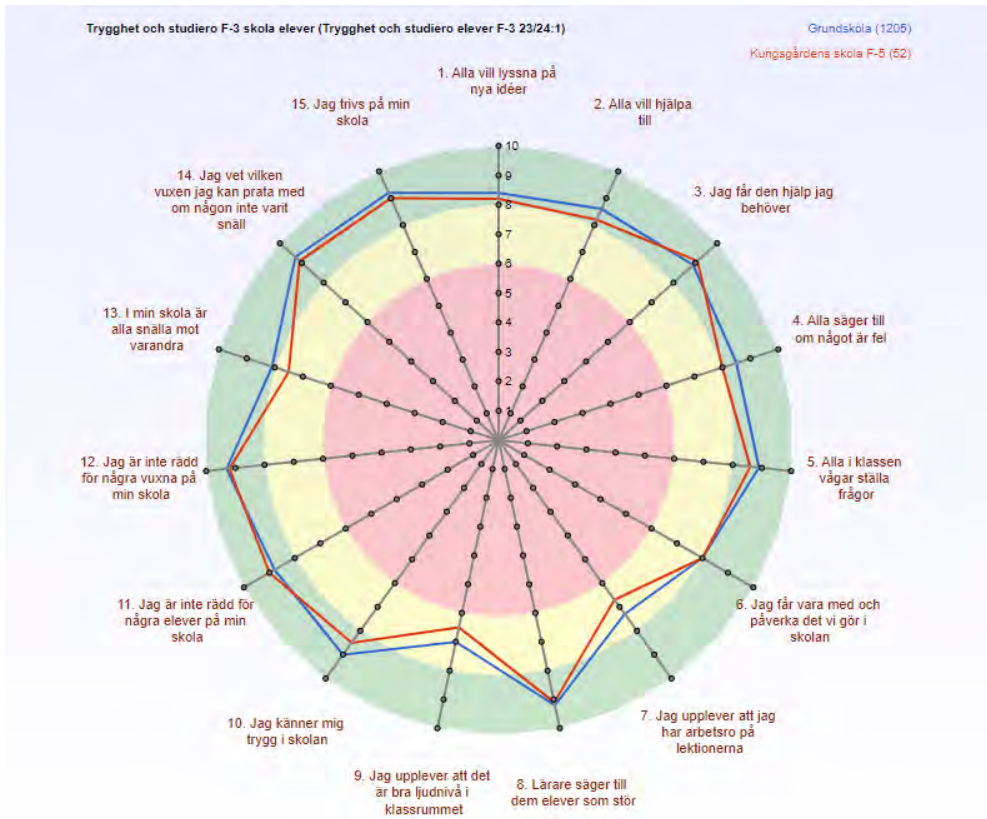

Trygghet och studiero på Alsjöskolan och Kungsgårdens skola

Eftersom resultat saknas för Alsjöskolan hösten 2023 redovisas här ovan resultatet av enkäten för trygghet och studiero för hösten 2022. Då visade Kungsgårdens skola ett sämre resultat än Alsjöskolan och övriga kommunen. Resultatet visar på att Alsjöskolan behöver arbeta med studieron och att även om eleverna känner sig trygga är inte alla snälla mot varandra.

Nedan redovisas resultatet för Kungsgårdens skola för 2023 i jämförelse med övriga kommunen samt för skillnaden mellan 2022 och 2023 för Kungsgården. Närmast nedan syns att Kungsgården nu i stort sett ligger i paritet med övriga kommunen och i nedersta diagrammet syns att skolan gjort en påtaglig förflyttning och når målvärdet åtta inom tolv av femton områden.

Elevprognos på föreslagen placeringskola

3.2.1.1 Skola och fritidshem

Av nedanstående tabell framgår elevunderlaget för såväl Alsjöskolan som Kungsgårdens skola.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Åshammar</i>	7	5	12	5	9	7
<i>Kungsgården</i>	22	12	14	15	10	14

Av tabellen framgår att det är relativt få barn födda även i Kungsgårdens skolas upptagningsområde, vilket gör att en sammanslagning är genomförbar. En utökning av antalet elever på Kungsgårdens skola främjar likvärdigheten, gör att de pedagogiska förutsättningarna förbättras och att resursanvändningen kan optimeras.

3.2.1.2 Elevprognos Kungsgårdens skola efter en sammanslagning

Alla vårdnadshavare kommer sannolikt inte att ha fritidsplats för sina barn, i synnerhet inte i de äldre åldrarna. Därför har ett antagande gjorts att samma andel, 73%, kommer att ha fritidsplats fortsättningsvis som har det innevarande läsår.

Årskurs	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30
f-klass	22	22	17	26	20	19	21
1	19	22	29	17	26	20	19
2	14	19	28	29	17	26	20
3	21	14	30	28	29	17	26
4	19	30	23	30	28	29	17
5	16	19	30	23	30	28	29
Summa	111	126	157	153	150	139	132
Andel m fritidsplats 73%	103/146=73% Alsjö + Kungsgården						
Beräknat antal elever m behov av fritidsplats		92 Kungsgården	115	112	110	101	96

Som beskrivits ovan föreslås även fortsättningsvis alla elever på Kungsgårdens skola gå på högstadiet på Hedängskolan i Storvik.

Gällande det fria skolvalet hänvisas till skrivning ovan under rubriken

3.1.4.2 Elevprognos Gullhedskolan efter en sammanslagning

Skolskjutsar

I det fall det fattas beslut om att stänga Alsjöskolan kommer samtliga elever som nu går där att vara berättigade till skolskjuts till Kungsgårdens skola.

Till skolan kommer de att kunna åka kollektivtrafik till en kostnad som, för närvarande, uppgår till 14 222 kronor/år och elev.

Elever som har långt till busshållplats behöver åka med upphandlad trafik till/från densamma.

Avstånd till skola eller busshållplats för kollektivtrafik som berättigar till skolskjuts:

f-3 – 2 km

4-6 – 3km

7-9 – 5 km

Kostnaden för hemresorna beror på huruvida eleverna kan åka med kollektivtrafik eller om det krävs upphandlad trafik. För kollektivtrafik uppkommer ingen ytterligare kostnad.

Den ökande kostnaden för skolskjutsar beräknas till 653 000 kronor per år uttryckt i 2025 års prisläge.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys har genomförts under andra halvan av vårterminen 2024 enligt samma mönster som på Jäderfors skola. Se bilaga 1

Personal

I dagsläget finns följande tjänster på Alsjöskolan:

0,96 fritidslärare, 2,99 grundskollärare, 0,15 skolledare, 0,25 speciallärare och 2,0 stöd. Totalt 6,35 tjänster.

Behörighetsgraden låg i mars 2024 på strax över 70%.

Lönekostnaderna på Alsjöskolan uppgår uttryckt i 2025 års prisläge till 3 833 000 kronor per år. Med en flytt av eleverna till Kungsgårdens skola bedöms lönekostnaderna minska med 459 000 kronor första året.

Lokaler och övriga kringkostnader

På Alsjöskolan finns ett visst renoveringsbehov inom de närmaste fem åren, vilket framgår av nedanstående tabell.

Åtgärder inom 5 år	Kostnad (kr)	
Byte fasadpanel gavlarna	500 000	
Målning takplåt	300 000	
Invändiga ytskikt o golv	650 000	mindre omfattning
Larm o passage	100 000	
Målning fönster	100 000	

Belysning	150 000
Summa Alsjöskolan:	1 800 000

Med ett påslag för eventuella oförutsedda utgifter på 25%, vilket ses som en normal beräkning, blir kostnaden utifrån en grov uppskattning av Tekniska kontoret 2 250 000 kronor.

Exklusive påslaget för oförutsedda utgifter beräknar Tekniska kontoret att Kunskapsförvaltningen får en ökning av hyran för Alsjöskolan med 150 000 kronor per år.

Här nedan redovisas årliga driftkostnader för Alsjöskolan uttryckt i en uppskattning av 2025 års prisläge.

Område	Kostnad (kr)	Kommentar
Lokalkostnader	833 000	Enligt underlag från Tekniska kontoret
Städkostnader	112 000	Enligt underlag från Servicekontoret
Serveringskostnader måltider	168 000	
Vaktmästartjänster	24 000	
Varutransporter	12 000	Distribution råvaror
Tillsynsavgifter	4 000	Hälsoskyddstillsynsavgift VGS
Övriga reparationskostnader	10 000	
Summa	1 163 000	

Summering Alsjöskolan

Kostnader Alsjöskolan				
Kommentar:	2025 - behålla Alsjöskolan	2025 - placerings-skola Kungsgården	Differens	Kommentar
Bedömningen gjord utifrån 2025 års priser				
Kr per år				
Pedagogisk verksamhet (lärare, fritids, stöd, skolledning)	3 833 000	3 374 000	459 000	Minskning personal.
Måltider	426 000	426 000	0	Bedöms inte förändras.
IT-kostnader	167 000	167 000	0	Bedöms inte förändras.
Läromedel, övrigt	196 000	196 000	0	Bedöms inte förändras.

Lokaler etc	1 163 000	0	1 163 000	Uppsägning lokal etc.
Skolskjuts		653 000	-653 000	Bedömning ökat skolskjutsbehov.
Totalt 1	5 785 000	4 816 000	969 000	
Kostnad framtida investeringsbehov lokaler	150 000	0	150 000	Enligt tekniskas bedömning inom fem år.
Totalt 2	5 824 000	4 722 000	1 119 000	

En stängning av Alsjöskolan beräknas de minsta åren minska kostnaderna med 1 100 000 kronor per år jämfört med innevarande år. En beräknad uppräkningsfrån 2024 års prisläge är gjord med 2 %. En årlig kostnadsökning utifrån framtida investeringsbehov med 150 000 är medräknad.

4. Analys och tolkning

I samband med analys och tolkning av utredningens resultat kan det vara av intresse att lyfta fram den studie som SKL (Sveriges kommuner och landsting) gjorde 2018 för att belysa sambanden mellan skolstorlek och studieresultat. I studien studerades sambandet mellan skolstorlek och studieresultaten i årskurs nio (uttryckt i meritvärde, klarat kunskapskraven i alla ämnen respektive behörighet till gymnasiet - yrkesprogram) respektive i årskurs 6 (uttryckt som godkänt i engelska, matematik och svenska).

Variablerna som kontrollerades för var föräldrarnas utbildningsnivå, föräldrarnas inkomst, föräldrarnas eventuella behov av ekonomiskt bistånd, utländsk bakgrund/nyligen invandrad, kön, kommuntyp, andel lärare med pedagogisk högskoleexamen och huvudman (fristående/kommunal). I korthet visade resultaten att skolstorlek inte spelar någon roll annat än på meritvärdet i årskurs 9 där ett visst samband kan ses. De allra minsta skolorna presterade tydligt sämre än övriga, större skolor, men det fanns en förklaring till det. Bland de allra minsta skolorna var de så kallade resursskolorna överrepresenterade och det förklarade därför avvikelserna nedåt i resultat. Men även efter detta kvarstod ett visst samband på meritvärdet.

Ovanstående utredning ger alltså inget incitament varken för att behålla eller för att inte behålla de mindre skolorna ur ett kunskapsperspektiv.

I utredningen kan man även läsa följande, som kan vara av intresse att belysa utifrån de föreslagna placeringsskolorna, Gullhedskolan och Kungsgårdens skola.

Viktiga beståndsdelar i om en skola upplevs som stor eller liten är om eleverna känner sina medstudenter, om eleverna och lärarna känner varandra och organisering, som att lärarkollegiet arbetar, lär och utvecklar skolan tillsammans. Givet att det inte finns en definitiv uppdelning i vad som utgör en stor eller liten skola, låt oss ändå resonera något kring storlekar på skolor.

En 1-9-skola med omkring 200 elever har sannolikt maximalt en parallell, det vill säga maximalt en klass/sammanhållen grupp/motsvarande i varje årskurs. Så här räknar vi: nio årskurser x 25 elever i varje årskurs ger 225 elever. En skola med färre elever än så är sannolikt "en-parallellig" och har inte mer än en klass i varje årskurs. Därmed blir det inte en särskilt stor skola. Det innebär att det finns en begränsad lärarkader, sannolikt inte heller många lärare som undervisar i samma ämne i en sådan skola.

Här går det dock inte att stirra sig blind på storleken utan även ta hänsyn till hur många årskurser skolan har, det vill säga skolans inre struktur. Skolstorleken är en faktor, skolstrukturen en annan. En 7-9-skola med 200 elever har flera paralleller och sannolikt flera lärare som arbetar med samma ämnen.

Gullhedskolan har innevarande läsår 203 elever och skulle i och med en sammanslagning med Jäderfors skola få cirka 230 elever. Kungsgårdens skola har detta läsår 111 elever och skulle i och med en sammanslagning med Alsjöskolan få cirka 150 elever. Fortfarande är dessa skolor att betrakta

som liten och medelstor. Ingen elev behöver åka mera än åtta till tio kilometer till skolan. Även dessa skolor är belägna i kommundelar och inte i tätort.

5. Slutsatser och rekommendationer

Utredningen visar att eleverna som går på Alsjöskolan respektive Jäderfors skola ryms i befintliga lokaler på Kungsgårdens skola och på Gullhedsskolan och att det medför ekonomiska fördelar. Vissa år kommer två paralleller att krävas men på sikt är bedömningen att det blir totalt en klass per årskurs och skola. Med ett större upptagningsområde ökar möjligheterna för Gullhedsskolan och Kungsgårdens skola att bevara sin bärkraft.

Såväl mätningarna av trygghet och studiero som bedömningen av måluppfyllelsen visar på att ingen av de berörda skolorna sticker ut inom något område, varken positivt eller negativt.

Den sammantagna bedömningen, ur skolperspektiv, är att det inte medför några kvalitetsmässiga försämringar att erbjuda eleverna på Alsjöskolan och Jäderfors skola skolplacering på Kungsgårdens skola och Gullhedsskolan.

Bilagor

Bilaga 1 – Barnkonsekvensanalys